

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd ändras.

Det föreslås att Landsbygdsverket fogas till de myndigheter som övervakar efterlevnaden av vissa föreskrivna verksamhetskrav.

Definitionen på arv och förskott på arv föreslås bli ändrad för att en lösning skall kunna nås på vissa problem som förekommit i synnerhet vid generationsväxlingar.

Det föreslås också att lagen ändras så att verkställighetsuppgifterna i fråga om systemet för jordbruksrådgivning överförs på Landsbygdsverket, som inledde sin verksamhet vid ingången av maj 2007.

Bestämmelserna om förfarandet i sådana fall då man inte når någon överenskommelse om överföring av stödrättigheter från arrendatorn till utarrenderaren och då utarrenderaren av orsaker som är oberoende av honom eller henne själv inte får stödrättighet ur den nationella reserven verkar på grundval av en ståndpunkt av Europeiska gemenskapernas kommission att stå i strid med gemenskapsrätten. Därför föreslås de bli upphävda.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis.....	4
Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav	4
Situationer som gäller generationsväxlingar	5
System för jordbruksrådgivning	6
Övergångsbestämmelser.....	7
2.2 Bedömning av nuläget	7
Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav	7
Situationer som gäller generationsväxlingar	7
System för jordbruksrådgivning	7
Övergångsbestämmelser.....	8
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	9
3.1 Målsättning	9
Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav	9
Situationer som gäller generationsväxlingar	9
System för jordbruksrådgivning	9
Upphävande av övergångsbestämmelserna	9
3.2 De viktigaste förslagen.....	9
Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav	9
Situationer som gäller generationsväxlingar	10
System för jordbruksrådgivning	10
Upphävande av övergångsbestämmelserna	10
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	10
4.1 Ekonomiska konsekvenser	10
Statsfinansiella konsekvenser	10
Konsekvenser för myndigheternas verksamhet.....	10
5 MILJÖKONSEKVENSER	11
6 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	11
6.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	11
6.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	11
DETALJMOTIVERING	12
1 LAGFÖRSLAG	12
2 IKRAFTTRÄDANDE	13
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	13
LAGFÖRSLAG	14
Lag om ändring av lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd.....	14
BILAGA	17
PARALLELLTEXT	17
Lag om ändring av lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd.....	17

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd (557/2005), nedan lagen om gårdsstöd, trädde i kraft den 1 augusti 2005. Lagen om gårdsstöd har senare ändrats genom lag 618/2006 och 429/2007. I lagen om gårdsstöd föreskrivs om de frågor som skall avgöras nationellt och i fråga om vilka nationell reglering krävs i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001, nedan förordningen om gårdsstöd. Förordningen om gårdsstöd och verkställigheten av den har preciserats genom ett flertal förordningar av kommissionen, t.ex. i kommissionens förordning (EG) nr 796/2004 om närmare föreskrifter för tillämpningen av de tvärvillkor, den modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystem som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, nedan kommissionens förordning I.

Frågor som kräver nationell lagstiftning ansågs vara bl.a. bestämmelserna om de myndigheter som ansvarar för sådan övervakning som hänför sig till tvärvillkoren enligt artikel 3 och 4 i förordningen om gårdsstöd och i bilaga III till förordningen, och vilka fogades till lagen om gårdsstöd genom lag 618/2006. Efter att dessa myndigheter hade fogats till lagen har Landsbygdsverket, ett särskilt ämbetsverk som sköter verkställighetsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, inrättats genom lagen om Landsbygdsverket (666/2006).

Sektormyndigheterna sköter största delen av övervakningen. Av motiveringen till lagen om Landsbygdsverket framgår att man under

övervakningsbesöken kontrollerar vissa omständigheter som har valts ut ur ett sakkomplex att undersökas vid kontrollen. I vissa situationer är det emellertid motiverat att Landsbygdsverket skall ha möjlighet att utöva s.k. administrativ övervakning till exempel genom att korsköra registeruppgifter. Därför föreslås att det i lagen tas in ett bemyndigande också för Landsbygdsverket att fungera som övervakande myndighet när det gäller dessa villkor.

Andra frågor som kräver nationella beslut ansågs vara reglerna om arv och förskott på arv, om vilka föreskrivs såväl i förordningen om gårdsstöd som i kommissionens förordning (EG) nr 795/2004 om tillämpningsföreskrifter för det system med samlat gårdsstöd som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, nedan kommissionens förordning II. Bestämmelser om detta ingår i 11 § i lagen om gårdsstöd, men en del av de bestämmelser som omfattas av gemenskapslagstiftningen lämnades utanför tillämpningsområdet för detta lagrum. Formuleringen kan ge upphov till vissa problematiska situationer i samband med generationsväxlingar. Det förslås att lagen om gårdsstöd ändras så att reglerna i 11 § i lagen om gårdsstöd även skall gälla situationer som avses i artikel 42.8 i förordningen om gårdsstöd, och att den andra hänvisningen till en artikel i sagda paragraf ändras så att den bättre lämpar sig för den regionala modell med enhetligt stöd som i Finland har valts för gårdsstödet.

I avdelning II kapitel 3 i förordningen om gårdsstöd föreskrivs om ett system för jordbruksrådgivning, och ett nytt 4 a kap. som gäller detta fogades till lagen om gårdsstöd genom lag 618/2006. Efter det att detta kapitel fogades till lagen har ett särskilt Landsbygdsverk, som sköter verkställighetsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, inrättats genom lagen om Landsbygdsverket. De uppgifter av verkställighetskaraktär i 4 a kap. i lagen om gårdsstöd som hänför sig till systemet för

jordbruksrådgivning skall likväl fortfarande enligt den nuvarande formuleringen i lagen om gårdsstöd skötas av jord- och skogsbruksministeriet. Det föreslås att lagen om gårdsstöd ändras så att de verkställighetsuppgifter som gäller saken överförs på Landsbygdsverket, som inledde sin verksamhet den 1 maj 2007. Det föreslås att redan tidigare vid jord- och skogsbruksministeriet anhängiggjorda ansökningar om godkännande av rådgivare överförs till Landsbygdsverket för behandling.

I 20 § 3 mom. i lagen om gårdsstöd regleras förfarandet i sådana fall då man inte når någon överenskommelse om överföring av stödrättigheter från arrendatorn till utarrenderaren och då utarrenderaren av orsaker som är oberoende av honom eller henne själv inte får stödrättighet ur den nationella reserven. I 4 mom. i paragrafen föreskrivs om utarrenderarens skyldighet att ersätta arrendatorn för värdet av den tilläggsdel som eventuellt ingår i den stödrättighet som överförs. På grundval av en ståndpunkt av Europeiska gemenskapens kommission i ärendet verkar det som om förfarandets förenlighet med gemenskapslagstiftningen är mycket osäker, och därför kunde den rättsliga osäkerhet som eventuellt följer av detta vara mycket skadlig. Det föreslås att lagen om gårdsstöd ändras så att bestämmelserna som gäller denna fråga upphävs och att en övergångsbestämmelse som gäller dessa bestämmelser avlägsnar den rättsliga osäkerheten för den tid den tidigare formuleringen varit i kraft.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav

I artiklarna 3 och 4 i förordningen om gårdsstöd och i bilaga III till förordningen föreskrivs om de föreskrivna verksamhetskrav som ingår i tvärvillkoren, och vilkas efterlevnad utgör ett villkor för erhållande av direkta stöd, miljöstöd för jordbruket, kompensationsbidrag och det djurskyddsstöd som tas i bruk 2008. De gemenskapsrättsakter om folkhälsa samt om djurs och växters hälsa och om anmälan av sjukdomar som ingår i

punkt B i bilagan har tillämpats som en del av gårdsstödet tvärvillkor från och med den 1 januari 2006 och de direktiv om djurs välbefinnande som ingår i punkt C i bilagan från och med den 1 januari 2007. Till 7 § i lagen om gårdsstöd har genom lag 618/2006 fogats ett 2 mom., i vilket föreskrivs om de i bilaga III till förordningen om gårdsstöd ingående myndigheter som skall övervaka föreskrivna verksamhetskrav och om de nationella författningar som gäller olika grupper av ärenden.

Bestämmelser om de sakkomplex som räknas upp i punkterna B och C samt delvis i punkt A i bilaga III till förordningen om gårdsstöd ingår i livsmedelslagen (23/2006), lagen om djursjukdomar (55/1980), lagen om medicinsk behandling av djur (617/1997), foderlagen (396/1998), lagen om bekämpningsmedel (327/1969) och djurskyddslagen (247/1996) och i författningar som utfärdats med stöd av dem. I dessa föreskrivs även om behöriga övervakningsmyndigheter samt om på vilket sätt övervakningen av efterlevnaden av bestämmelserna i lagen i fråga skall ordnas. Eftersom en del av författningarna fastställer även en annan myndighet än den som övervakar efterlevnaden av de föreskrivna verksamhetskraven som behörig myndighet, har i ovan nämnda moment särskilt uppräknats de myndigheter som är behöriga att utföra sådan övervakning som avses i paragrafen.

Övervakningen av efterlevnaden av de föreskrivna verksamhetskraven ordnas i huvudsak i enlighet med de bestämmelser om normal övervakning som ingår i nämnda lagar. Eftersom kommissionens förordning I innehåller vissa detaljerade bestämmelser om övervakningen av efterlevnaden av de föreskrivna verksamhetskraven, skall övervakningen i praktiken delvis genomföras på ett sätt som avviker från de nationella bestämmelserna om normal övervakning. Vid övervakningsbesöken skall det till exempel alltid utarbetas en i artikel 48 i kommissionens förordning I avsedd kontrollrapport, i vars utvärderingsdel det vid överträdelser av de föreskrivna verksamhetskraven även skall utvärderas överträdelsens upprepning, omfattning, allvar och varaktighet.

I lagen om gårdsstöd togs bestämmelser om att genomförandet av övervakningen

skall utföras av sektormyndigheterna i praktiken in på så sätt att vid övervakningsbesöken kontrolleras vissa omständigheter som har valts ut ur ett sakkomplex att undersökas vid kontrollen, och på basis av dessa omständigheter utvärderas en eventuell överträdelse av bestämmelserna i punkterna B och C och delvis i punkt A i bilaga III till förordningen om gårdsstöd samt överträdelsens upprepning, omfattning, allvar och varaktighet.

Situationer som gäller generationsväxlingar

Enligt artikel 33.1 i förordningen om gårdsstöd har den rätt till stöd som har fått jordbruksföretaget eller en del därav genom faktiskt eller förtida arv av en jordbrukare som har beviljats stöd under referensperioden ur åtminstone ett stödsystem som avses i bilaga VI till förordningen om gårdsstöd. Stöd rättigheter som erhållits vid faktiskt eller förtida arv får emellertid endast användas i den medlemsstat där stödrättigheterna fastställdes. I artikel 13 i kommissionens förordning II preciseras de stödrättigheter som erhålls vid faktiskt eller förtida arv. En jordbrukare som har fått jordbruksföretaget eller en del därav vid arv eller förtida arv kan i sitt eget namn ansöka om beräkning av stödrättigheter för jordbruksföretaget eller en del av det. Antalet och värdet på stödrättigheterna skall fastställas på grundval av referensbeloppet och antal hektar för de ärvida produktionsenheterna. I punkt 5 i artikeln konstateras dessutom att vid tillämpning av artikel 33.1 b i förordningen om gårdsstöd och av kommissionens ifrågavarande förordning skall definitionerna av arv och förtida arv i nationell lagstiftning användas.

I 11 § i lagen om gårdsstöd togs en sådan nationell definition in och som tillämpningsområde fastställdes tillämpningen av artikel 33.1 b och artikel 43.1 första stycket i förordningen om gårdsstöd. I paragrafen fastställs som förskott på arv, utöver vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § 1 mom. i ärvdabalken (40/1965), ingånget köp av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet som finansieras med bidrag, lån eller vardera inom ramen för startstöd till unga jordbrukare samt ingånget köp av en gårdsbruksenhet där köparen är säljarens arvinge i rätt nedsti-

gande led, syster eller bror eller arvinge till dem i rätt nedstigande led, adoptivbarn eller make till de ovan nämnda förutsatt att köpesumman är uppenbart lägre än vad den annars skulle ha varit vid motsvarande köp om inget ovan avsett förhållande mellan köpare och säljare hade existerat. Även ingånget köp av en del av en gårdsbruksenhet som genomförs i enlighet med 25 kap. 1 b § 3 mom. i ärvdabalken och given gåva av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet, om gåvotagaren är gåvogivarens arvinge i rätt nedstigande led, syster eller bror eller arvinge till dem i rätt nedstigande led, adoptivbarn eller make till de ovan nämnda, berättigar till tillämpning av nämnda punkter i förordningen om gårdsstöd i Finland.

Med förskott på arv avses i 11 § i lagen om gårdsstöd i fråga om situationer som regleras i artikel 33.1 b och artikel 43.1 första stycket i förordningen om gårdsstöd, utöver vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § 1 mom. i ärvdabalken (40/1965), dessutom även generationsväxlingar som uppfyller vissa krav. Inom systemet med samlat gårdsstöd avses annars med arv och förskott på arv endast fall som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i ärvdabalken (40/1965). Definitionen ansågs vara nödvändig då lagen om gårdsstöd stiftades med anledning av de punkter i systemet med samlat gårdsstöd där arv eller förskott på arv nämns.

Enligt artikel 42.8 i förordningen om gårdsstöd måste jordbrukaren, utom vid överföring genom faktiskt eller förtida arv samt sammanslagning och delning av gårdsbruksenheter, själv använda de stödrättigheter som inrättas genom användning av den nationella reserven under en femårsperiod, och de kan inte heller överföras på en annan jordbrukare under denna femårsperiod. I annat fall återförs stödrättigheter som erhållits ur reserven till reserven. Kravet på användning under en femårsperiod och förbudet mot överföring gäller också en sådan stödrättighet vars värde har höjts med mer än 20 % ur reserven. Om kravet på en femårsperiod inte uppfylls och om förbudet mot överföring inte iakttas, återförs den förhöjning av stödrättighetens värde som beviljats ur reserven till reserven. Eftersom artikel 42.8 inte nämns i 11 § i lagen om gårdsstöd, måste de stödrättigheter som beviljats ur reserven eller förhöjningen av deras

värde återförs till reserven vid generationsväxling.

För närvarande hänvisas i 11 § i lagen om gårdsstöd till artikel 43.1 första stycket i förordningen om gårdsstöd, som i huvudsak lämpar sig för verkställandet av ett system för samlat gårdsstöd enligt den historiska modellen. En motsvarande hänvisning till en artikel i fråga om den regionala gårdsstödsmodell som tagits i bruk i Finland är artikel 59.3 andra stycket i förordningen om gårdsstöd.

System för jordbruksrådgivning

Bestämmelser om upprättandet av ett system för jordbruksrådgivning ingår i artiklarna 13—16 i förordningen om gårdsstöd. Enligt artikel 13 i förordningen om gårdsstöd skall medlemsstaterna upprätta ett system för rådgivning till jordbrukare angående markskötsel och jordbruksdrift som sköts av en eller flera utvalda myndigheter eller av privata organ. Målet med rådgivningssystemet är att göra jordbrukarna mer medvetna om sådana materialflöden och processer på gården som berör normer för miljö, livsmedelssäkerhet, djurhälsa och djurskydd. Systemet inverkar emellertid inte på jordbrukarnas skyldigheter och ansvar att iakttä dessa krav. Rådgivningstjänsterna omfattar de tvärvillkor som avses i förordningen om gårdsstöd, dvs. åtminstone både de föreskrivna verksamhetskraven i förordningens avdelning II kapitel 1 och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Rådgivningen för växtodlingslägenheter gäller odlingssätt, livsmedels- och foderlagstiftning, växtskyddsmedel samt miljövillkor, dvs. skyddet av fåglar, grundvattnet och vattendragens naturtyper och skyddet av vilda djur och växter. Utöver det ovan nämnda omfattar tvärvillkoren på husdjursgårdar märkning och registrering av djur, författningar gällande förbud mot vissa ämnen såsom hormoner, förebyggande och anmälan av vissa sjukdomar och frågor om djurs välbefinnande.

Genom lag 618/2006 fogades till lagen om gårdsstöd ett nytt kapitel 4 a som gäller system för jordbruksrådgivning. Enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) faller rådgivningen inom landskapets behörig-

het, och därför gäller bestämmelserna om jordbruksrådgivning inte landskapet Åland.

Godkännande av rådgivningsorganisationer och rådgivare söks enligt gällande lag om gårdsstöd hos jord- och skogsbruksministeriet, som fattar beslut om godkännande. Härfter antecknas rådgivarinstansen i ett register för en tid av högst tre år. De jordbrukare som får rådgivning registreras bl.a. därför att kommissionen vid behov skall kunna tillställas en utredning av användningen av systemet och av dess funktion.

I förfarandet med godkännande av rådgivare ingår som en del ett samrådsförfarande, där Livsmedelssäkerhetsverket hörs innan en rådgivningsorganisation eller rådgivare som ger rådgivning om identifiering och registrering av djur, växtskyddsmedel, livsmedel, foder eller djurens välbefinnande och anmälan om djursjukdomar godkänns.

Godkännandet kan återkallas, om rådgivningsorganisationen eller rådgivaren inte uppfyller villkoren för godkännande eller om denna annars kan anses vara olämplig för sin uppgift på grund av allvarliga eller återkommande försummelser eller fel i förfarandet. Innan jord- och skogsbruksministeriet återkallar ett godkännande skall det ge organisationen eller rådgivaren en skriftlig anmärkning samt höra organisationen eller rådgivaren. En rådgivare skall med godkänt resultat avlägga ett prov som arrangeras av jord- och skogsbruksministeriet och rådgivningsorganisationen eller rådgivaren skall dessutom lägga fram en skriftlig verksamhetsplan för rådgivningen.

Jord- och skogsbruksministeriet är för närvarande registeransvarig. I registret införs nödvändiga identifikations- och kontaktuppgifter om rådgivningsorganisationerna, rådgivarna och de deltagande jordbrukarna i det system för jordbruksrådgivning som avses i artikel 13 i förordningen om gårdsstöd, jordbrukarnas respons på rådgivningsorganisationerna och rådgivarna samt andra uppgifter som behövs för genomförande och uppföljning av rådgivningen.

Till Landsbygdsverket har från ministeriet överförts sådana administrations- och verkställighetsuppgifter i fråga om de medel, program och stödsystem som har anvisats för genomförandet av den gemensamma jord-

brukspolitiken och utvecklandet av landsbygden, vilka uppgifter inte innefattar politisk prövning i någon betydande utsträckning, samt från informationstjänstcentralen sådana ekonomiförvaltnings- och informationsförvaltningsuppgifter som hänför sig till stöd. I lagen om Landsbygdsverket föreskrivs om Landsbygdsverkets uppgifter. Bestämmelser om uppgifternas närmare innehåll och om den behörighet som behövs för skötseln av dem ingår i den lagstiftning som gäller för varje enskilt sakkomplex.

Övergångsbestämmelser

I 20 § 3 mom. i lagen om gårdsstöd regleras förfarandet i sådana fall då man inte når någon överenskommelse om överföring av stödrättigheter från arrendatorn till utarrendaren och då utarrenderaren av orsaker som är oberoende av honom eller henne själv inte får stödrättighet ur den nationella reserven. I paragrafens 4 mom. föreskrivs om utarrenderarens skyldighet att ersätta arrendatorn för värdet av den tilläggsdel som eventuellt ingår i den stödrättighet som överförs.

Det är inte möjligt att verkställa 20 § 3 och 4 mom. i lagen om gårdsstöd i deras nuvarande form, eftersom de inte innehåller nödvändiga preciserande bestämmelser för genomförande av överföringarna. Justitiekanslern i statsrådet konstaterade i ett utlåtande den 18 december 2006 att bemyndigandena i lagen om gårdsstöd i sin nuvarande form inte gör det möjligt att utfärda en förordning av statsrådet i ärendet. Enligt justitiekanslern skall man vid den totala utvärderingen av ärendet också beakta den tolkning som lyder under gemenskapsrätten, och därför bör det bestämmas om ärendet på lagnivå.

Europeiska gemenskapernas kommission har fäst uppmärksamhet vid att 20 § i lagen om gårdsstöd strider mot gemenskapslagstiftningen. Förhandlingar har förts med kommissionen om innehållet i 20 § i lagen om gårdsstöd och kommissionen har inte godkänt Finlands motivering till paragrafens innehåll. Om det inte går att nå samförstånd i förhandlingarna mellan de finska myndigheterna och kommissionen, kan kommissionen inleda ett överträdelseförfarande i ärendet mot Finland.

2.2 Bedömning av nuläget

Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav

Övervakningen genomförs på grundval av den nuvarande formuleringen i 11 § i lagen om gårdsstöd av sektormyndigheterna, vilka fick ett bemyndigande i ärendet genom lagen om Landsbygdsverket så att man vid övervakningsbesöken kontrollerar vissa omständigheter som har valts ut ur ett sakkomplex att undersökas vid kontrollen. I vissa situationer är det emellertid motiverat att Landsbygdsverket skall ha möjlighet att utöva s.k. administrativ övervakning till exempel genom att korsköra registeruppgifter. Därför vore det motiverat att även Landsbygdsverket skall vara bemyndigat att vara en myndighet som övervakar villkoren i fråga. Eftersom rätt många lagar som gäller övervakningen av tvärvillkor inte i egentlig mening är sådana lagar som Landsbygdsverkets ansvarsområde annars verkställer, är det motiverat att på lagnivå utfärda ett särskilt bemyndigande för övervakningen av dessa lagar i avgränsade sammanhang.

Situationer som gäller generationsväxlingar

Eftersom artikel 42.8 i förordningen om gårdsstöd inte nämns i 11 § i lagen om gårdsstöd, måste de stödrättigheter som beviljats ur reserven eller förhöjningen av deras värde återföras till reserven vid generationsväxling. Den situation som uppstår på grund av formuleringen i gällande 11 § försvårar generationsväxlingar. Det vore skäl att i 11 § i lagen om gårdsstöd nämna de situationer som avses i sagda artikel.

System för jordbruksrådgivning

I fråga om systemet för jordbruksrådgivning har några befogenheter inte fastställts för Landsbygdsverket i lagen om Landsbygdsverket eller i de lagar som utfärdats på grundval av regeringens proposition till riksdagen gällande Landsbygdsverkets befogenheter (RP 218/2006). På grund av att uppgifterna till sin karaktär är verkställande hör dylika uppgifter emellertid på ett naturligt sätt till Landsbygdsverkets ansvarsområde, och

därför vore den föreslagna överföringen av uppgifterna från jord- och skogsbruksministeriet till Landsbygdsverket motiverad.

Innan den föreslagna ändringen träder i kraft behandlas sådana ansökningar om godkännande av rådgivare som anhängiggjorts vid jord- och skogsbruksministeriet vid ministeriet under den tid den tidigare lagen är i kraft, men sådana ansökningar som eventuellt ännu är under beredning efter det att lagändringen har trätt i kraft vore det motiverat att överföra till Landsbygdsverket för behandling.

Övergångsbestämmelser

Den övergångsbestämmelse som ingår i 20 § i lagen om gårdsstöd verkar inte ur gemenskapslagstiftningens synvinkel vara förenlig med det övriga författningsmaterial som gäller systemet med samlat gårdsstöd. På grundval av den ståndpunkt i ärendet som erhållits av Europeiska gemenskapernas kommission verkar överensstämmelsen mellan det förfarande som anges i 20 § i lagen om gårdsstöd och gemenskapslagstiftningen vara osäker, och därför vore den rättsliga osäkerhet som eventuellt följer därav skadlig. Formuleringen i 20 § i lagen om gårdsstöd, förhållandet mellan den nationella lagstiftningen och gemenskapslagstiftningen och en ändring av paragrafen i fråga har utretts i samarbete med sakkunniga i statsförfattningsrätt.

Kommissionens ståndpunkt har tydligt framgått av ett brev av den 30 juni 2006 och ett brev av den 14 december 2006. Kommissionen har i dessa brev anfört grunder för varför denna bestämmelse inte är förenlig med gällande gemenskapsbestämmelser.

I sitt brev av den 30 juni 2006 anför kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling som sin ståndpunkt att bestämmelsen i 20 § i lagen om gårdsstöd inte är förenlig med det grundläggande mål för den gemensamma jordbrukspolitiken som fastställts i grundfördragets artikel 33.1 b, enligt vilket jordbruksbefolkningen skall tillförsäkras en skälig levnadsstandard, särskilt genom en höjning av den individuella inkomsten för dem som arbetar i jordbruket. Kommissionen

konstaterar vidare att lagstiftaren helt tydligt hade för avsikt att i den regionala modellen är det den aktiva jordbrukare som bedriver jordbruksverksamhet på en gårdsbruksenhet under det första året som systemet med samlat gårdsstöd tillämpas, oberoende av om denna jordbrukare är arrendator eller utarrenderare, som är den som skall vara stödtagare i fråga om systemet med samlat gårdsstöd. Om gemenskapens lagstiftare hade velat bemyndiga de nationella myndigheterna att överföra systemets förmåner, hade lagstiftaren uttryckligen bestämt om dylika bemyndiganden.

I kommissionens brev av den 30 juni 2006 ingår även en analys av den dom som Europeiska gemenskapernas domstol avkunnade i målet 44/79 (Hauer). Angående domen konstateras att frågan om huruvida en rättsakt som utfärdats av en gemenskapsinstitution eventuellt kränker de grundläggande fri- och rättigheterna kan bedömas enbart utifrån gemenskapsrätten. Ibruktageandets av särskilda grunder med stöd av lagstiftningen eller grundlagen i någon medlemsstat skadar den innehållsmässiga enhetligheten och effektiviteten i gemenskapens lagstiftning och skulle oundvikligen leda till att enhetligheten inom den gemensamma marknaden splittras och att kohesionen inom gemenskapen äventyras.

I kommissionens brev av den 14 december 2006 konstateras beträffande det svar som de finska myndigheterna tidigare hade tillställt kommissionen att de grunder som anförts i svaret, efter en noggrann genomgång av det, inte ändrar den bedömning som gjorts i ärendet. Dessutom konstateras att det kan bli nödvändigt att föreslå att överträdelseförfarande mot Finland inleds i ärendet.

Om kommissionens ståndpunkt inte beaktas och om stödrättigheterna återbördas till markägarna i enlighet med 20 § i lagen om gårdsstöd kunde slutresultatet av en domstolsprocess som förts i Europeiska gemenskapernas domstol eventuellt bli det att Finland blir skyldigt att ändra situationen så att den stämmer överens med gemenskapslagstiftningen. I detta fall skall en gårdsstödsrättighet återföras till den nationella reserven på grundval av artikel 73a i kommissionens förordning I. Detta förfarande för med sig många problematiska situationer när det gäll-

er administrationen och även tryggheten av de grundläggande fri- och rättigheterna. I detta sammanhang skyddas inte heller en eventuell tredje part som handlar i god tro. Även stöd som beviljats på grundval av stöd rättigheten kan i detta fall återkrävas till den del det inte har funnits någon gemenskapsrättslig grund för besittningen av de stöd rättigheter som utgjort grund för stöden. Detta vore inte någon önskvärd situation med tanke på rättssäkerheten och god förvaltning.

Kommissionen kan ytterligare tolka situationen så att den utgör ett hot mot en laglig och ändamålsenlig skötsel av gemenskapens medel och ta det uppskattade hotet som grund för finansiella korrigeringar. I detta fall blir det nationalstatens uppgift att motbevisa bevisningen av grunden för finansiell korrigering i syfte att avvärja den finansiella korrigeringen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav

I fråga om föreskrivna verksamhetskrav är målet att få de bemyndiganden som är nödvändiga vid övervakningen av tvärvillkoren att även gälla Landsbygdsverket. Målet är att förenkla övervakningspraxis så långt som möjligt inom de gränser som gemenskapsrättsakterna uppställer. Man strävar efter att begränsa antalet kontrollbesök på samma gård, om motsvarande kontroller kan göras t.ex. genom att korsköra uppgifterna i olika register.

Situationer som gäller generationsväxlingar

Det föreslås att förfarandet i 11 § i lagen om gårdsstöd i fråga om de nationella bestämmelserna om arv och förskott på arv breddas så att det även gäller situationer som avses i artikel 42.8 i förordningen om gårdsstöd. Syftet med denna ändring är att underlätta överföringen av de stöd rättigheter som beviljats ur den nationella reserven till den som tar över gårdsbruket vid generationsväxling.

System för jordbruksrådgivning

Målet med propositionen är att överföra bemyndigandena för uppgifter av verkställighetskaraktär när det gäller rådgivningsfunktioner i anknytning till gårdsstödet från jord- och skogsbruksministeriet till Landsbygdsverket. Den föreslagna överföringen av uppgifterna är motiverad på grund av uppgifternas natur och följer således logiskt beredningsprinciperna i lagstiftningen om inrättandet av Landsbygdsverket och i lagstiftningen om verkets befogenheter. I förslaget ändras de punkter som gäller den behöriga myndigheten i fråga om systemet för jordbruksrådgivning så att de avser Landsbygdsverket. Samtidigt föreslås att de ansökningar om godkännande av rådgivare som tidigare tillställts jord- och skogsbruksministeriet för behandling överförs till Landsbygdsverket för behandling till den del de, när lagen träder i kraft, fortfarande är under behandling vid jord- och skogsbruksministeriet. Däremot skall bemyndigandena att utfärda bestämmelser om genomförandet av systemet för jordbruksrådgivning fortfarande gälla statsrådet.

Upphävande av övergångsbestämmelserna

Målet med propositionen är att säkerställa att gemenskapslagstiftningen iakttas till fullo i Finland. I propositionen föreslås att 20 § 3 och 4 mom. i lagen om gårdsstöd upphävs. Dessutom avlägsnar formuleringen i en övergångsbestämmelse som gäller dessa bestämmelser den rättsliga osäkerheten för den tid den tidigare formuleringen i 20 § i lagen om gårdsstöd varit i kraft. Om tillämpningen av dessa moment inte upphävs för den tid den tidigare formuleringen varit i kraft, upphör inte den situation som strider mot gemenskapsrätten för den tid dessa moment varit i kraft.

3.2 De viktigaste förslagen

Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav

Det föreslås att till 7 § 2 mom. i lagen om gårdsstöd även fogas Landsbygdsverket som en myndighet som är bemyndigad att övervaka de föreskrivna verksamhetskraven.

Situationer som gäller generationsväxlingar

Beträffande 11 § i lagen om gårdsstöd föreslås att till paragrafen fogas en hänvisning till artikel 42.8 i förordningen om gårdsstöd. Utöver detta föreslås att den hänvisning som för tillfället avser artikel 43 i nämnda förordning ändras så att den i stället avser artikel 59, som bättre lämpar sig för den modell för det regionala enhetliga stödet som tillämpas i Finland.

System för jordbruksrådgivning

I propositionen föreslås att de uppgifter beträffande systemet för jordbruksrådgivning som nu ingår i jord- och skogsbruksministeriets uppgifter enligt kapitel 4 a i lagen om gårdsstöd överförs att skötas av Landsbygdsverket. Detta är motiverat, eftersom dessa uppgifter av verkställighetskaraktär på ett naturligt sätt hör till Landsbygdsverkets uppgiftsområde. Utöver ändringen av de paragrafer som gäller jordbruksrådgivningen föreslås att till lagen fogas en ny 21 §, i vars 1 mom. föreslås en övergångsbestämmelse genom vilken behandlingen av sådana ansökningar som redan anhängiggjorts vid jord- och skogsbruksministeriet överförs till Landsbygdsverket.

Upphävande av övergångsbestämmelserna

I propositionen föreslås att 20 § 3 och 4 mom. i lagen om gårdsstöd upphävs. Dessutom avlägsnar formuleringen i en övergångsbestämmelse som gäller dessa bestämmelser och som föreslås i 2 mom. i den nya 21 § den rättsliga osäkerheten för den tid den tidigare formuleringen i 20 § i lagen om gårdsstöd varit i kraft.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Statsfinansiella konsekvenser

Ändringen av regleringen av föreskrivna verksamhetskrav eller situationer som gäller

generationsväxlingar bedöms inte ha några statsfinansiella konsekvenser.

De ekonomiska konsekvenserna av systemet för jordbruksrådgivning uppskattas egentligen inte föra med sig några ytterligare konsekvenser i jämförelse med den redan behandlade regeringspropositionen till riksdagen med förslag till lagstiftning om Landsbygdsverkets befogenheter och det som anförs i motiveringen till lagen om ändring av lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd. En överföring av uppgifterna har inte några särskilda konsekvenser för ämbetsverket, som redan från tidigare är registeransvarig. I budgetpropositionen för 2007 har beaktats de arrangemang som en överföring av uppgifter och anslag från jord- och skogsbruksministeriet och jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral till ämbetsverket kräver och vid behov kommer en tilläggsbudgetproposition att överlämnas om eventuella tilläggsbehov.

Genom att formuleringen i 20 § ändras på det sätt som nu föreslås kan jordbrukarna garanteras att de gårdsstödsrättigheter som fastställts för dem bibehålls, om inte arrendatorn och markägaren kommer överens om något annat. Förslaget förhindrar följderna av ett förfarande med finansiell korrigering, som kommissionen eventuellt inleder. I övrigt uppskattas de nu föreslagna ändringarna inte ha några direkta statsfinansiella konsekvenser, eftersom de stöd som ingår i systemet med direkta stöd helt finansieras av EU. I fråga om de inkomststöd som helt finansieras av EU och som utbetalas 2007 uppgår anslaget under moment 30.20.41 till 551,3 miljoner euro.

Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Ändringen av regleringen av föreskrivna verksamhetskrav eller situationer som gäller generationsväxlingar uppskattas inte ha några betydande konsekvenser för myndigheternas verksamhet. Ett smidigare övervakningsförfarande kan i viss mån effektivisera fullföljandet av de övervakningsskyldigheter som gemenskapsbestämmelserna förutsätter och på

detta sätt främja verksamheten inom förvaltningen.

Arbetsfördelningen mellan jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket blir klarare i och med den nu föreslagna ändringen av den behöriga myndigheten för systemet med jordbruksrådgivning. Den föreslagna ändringen uppskattas inte egentligen ha några ytterligare konsekvenser i jämförelse med den redan behandlade regeringspropositionen med förslag till lagstiftning om Landsbygdsverkets befogenheter och det som anförts i motiveringen till lagen om ändring av lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd. En överföring av uppgifterna har inte några särskilda konsekvenser för ämbetsverket, som redan från tidigare är registransvarig.

Upphävandet av övergångsbestämmelserna och intagandet av en ny övergångsbestämmelse om dem i nu föreslagen form avlägsnar den rättsliga osäkerheten när det gäller tillämpningen av 20 §. Med tanke på stödtagarnas rättsskydd och tryggheten av rättssäkerheten är den nu föreslagna ändringen av särskild vikt för verksamheten inom förvaltningen.

5 Miljökonsekvenser

Förslaget bedöms inte ha några direkta miljökonsekvenser.

6 Beredningen av propositionen

6.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Regeringens proposition har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. Propositionens sakinhåll har beretts i samarbete med intressentgrupperna.

Vid utarbetandet av propositionen har diskussioner förts med sakkunniga i statsförvaltningsrätt. Ämnet har dessutom diskuterats vid sammanträden på gemenskapsnivå tillsammans med Europeiska gemenskapernas kommission och Europeiska revisionsrätten.

6.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtande om regeringspropositionen har begärts hos Maa- ja metsätäloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas Centralförbund (SLC), Jordägarnas förbund, rådgivningsorganisationer inom jordbruket, Finlands kommunförbund, Ålands landskapsregering och hos miljöministeriet, finansministeriet, justitieministeriet, Livsmedelssäkerhetsverket, Landsbygdsverket, jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral och arbetskrafts- och näringscentralerna.

Vid beredningen av propositionen har utlåtandena beaktats på ett ändamålsenligt sätt i mån av möjlighet.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

7 §. Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav. I 2 mom. tas Landsbygdsverket in som en myndighet som övervakar efterlevnaden av de föreskrivna verksamhetskraven i bilaga III till förordningen om gårdsstöd. Det är nödvändigt att göra ändringen på lagnivå, eftersom övervakningen genomförs på grundval av kraven i lagar som hör till flera olika förvaltningsområdens behörighet.

11 §. Situationer som gäller generationsväxlingar. I paragrafen ändras hänvisningen till artikel 43.1 i förordningen om gårdsstöd så att den bättre lämpar sig för den modell för regionalt enhetligt stöd som valts i Finland till en hänvisning till artikel 59.3 i förordningen om gårdsstöd. Till paragrafen fogas dessutom en hänvisning till artikel 42.8 i förordningen om gårdsstöd. Ändringen är nödvändig för att man inte ska hamna i en situation där stödrättigheter som har beviljats ur reserven eller förhöjningar av deras värde återförs till reserven vid generationsväxlingar.

18 a §. System för jordbruksrådgivning. I 1 mom. ändras de bemyndiganden som avser jord- och skogsbruksministeriet så att de gäller Landsbygdsverket.

18 c §. Godkännande av rådgivare och behörighetsvillkor för rådgivare. I 1 mom. ändras de bemyndiganden som gäller godkännande av rådgivningsorganisationer och rådgivare så att de överförs från jord- och skogsbruksministeriet till Landsbygdsverket. I paragrafen föreskrivs om att godkännande skall sökas skriftligen och beslutet om godkännande fattas för en tid av högst tre år. Landsbygdsverket skall höra Livsmedelssäkerhetsverket innan det godkänner en rådgivningsorganisation eller rådgivare som ger rådgivning om identifiering och registrering av djur, växtskyddsmedel, livsmedel, foder eller djurens välbefinnande och anmälan om djursjukdomar, eftersom dessa ämnesområden hör till Livsmedelssäkerhetsverkets ansvarsområde.

I 2 mom. ändras de bemyndiganden som gäller återkallande av godkännande så att de överförs från jord- och skogsbruksministeriet

till Landsbygdsverket. Ett återkallande kan göras efter att rådgivaren har hörts, om rådgivningsorganisationen eller rådgivaren inte uppfyller villkoren för godkännande eller om denna annars kan anses vara olämplig för sin uppgift. Rådgivaren kan även uppmanas att avhjälpa de brister som noterats, och om detta inte sker inom en skälig tid, kan godkännandet av rådgivaren återkallas. Beslutet om återkallande är överklagbart liksom även ett beslut om godkännande av rådgivare.

Det föreslås att även det prov som rådgivarna skall avlägga överförs till Landsbygdsverkets befogenheter. Det föreslås att även den skriftliga verksamhetsplan för rådgivningen som rådgivningsorganisationen eller rådgivaren skall lägga fram överförs till Landsbygdsverkets befogenheter.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rätts säkerheten eller andra krav på god förvaltning. Därför finns i lagen redan från tidigare noggranna bestämmelser om de krav som ställs på rådgivningsorganisationer och rådgivare, och därför ändrar de nu föreslagna behörighetsändringarna inte i sak det materiella rättsläget.

18 d §. Rådgivningsregister. I 1 mom. överförs det rådgivningsregister som nu förs av jord- och skogsbruksministeriet på Landsbygdsverkets ansvar. I registret införs nödvändiga identifikations- och kontaktuppgifter om rådgivningsorganisationerna, rådgivarna och de deltagande jordbrukarna i systemet för jordbruksrådgivning, jordbrukarnas respons på rådgivningsorganisationerna och rådgivarna samt andra uppgifter som behövs för genomförande och uppföljning av rådgivningen. Rådgivningsorganisationerna och rådgivarna kan efter godkännandet antecknas i rådgivningsregistret för en tid av högst tre år, dvs. för samma tid som godkännandet gäller.

20 §. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser. Det föreslås att 3 och 4 mom. upphävs. Europeiska gemenskapernas kom-

mission har fäst uppmärksamhet vid att 20 § i lagen om gårdsstöd strider mot gemenskapslagstiftningen. Förhandlingar har förts med kommissionen om innehållet i 20 § i lagen om gårdsstöd och kommissionen har inte godkänt Finlands motivering till paragrafens innehåll. Om momenten inte upphävs kan kommissionen inleda ett överträdelseförfarande mot Finland. Att låta bli att upphäva formuleringen skulle nödvändigtvis inte hjälpa markägarna, eftersom man med stöd av artikel 73a i kommissionens förordning I likväl efter en eventuell rättsprocess skulle bli tvungen att återföra stödrättigheterna till den nationella reserven. Den skyldighet gällande tilläggsdelar som ingår i 4 mom. överensstämmer inte heller med gemenskapslagstiftningen.

2 Ikraftträdande

I propositionen föreslås att ändringslagen träder i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst. Systemet med gårdsstöd togs i bruk i början av 2006, och de gårdsstödsrättigheter som fastställts att bli återförda till markägarna har hittills inte återförts i enlighet med gällande lag, och därför bör lagändringen ske så snabbt som möjligt för att rättsläget skall klarläggas.

Genom en övergångsbestämmelse bestäms att ansökningar som redan har anhängiggjorts

vid jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med 18 c § överförs till Landsbygdsverket.

Bestämmelserna i 20 § 3 och 4 mom. i lagen om gårdsstöd i den lydelse de hade före ikraftträdandet av den nu föreslagna lagen inte skall tillämpas på arrendeperioder som gått ut den 1 augusti 2005 eller därefter. Den föreslagna formuleringen avlägsnar den rättsliga osäkerheten för den tid den tidigare formuleringen i 20 § i lagen om gårdsstöd varit i kraft.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Det är fråga om ett sakkomplex som hänför sig till EG:s gemensamma jordbrukspolitik och i fråga om vilket gemenskapen har exklusiv beslutanderätt. Medlemsstaterna har likväl fortfarande rätt att nationellt bestämma om vissa saker, som det tidigare har ansetts möjligt att bestämma om på nationalstatsnivå. Propositionen innehåller till denna del upphävande av vissa moment i en paragraf som varit i kraft tidigare.

På ovan nämnda grunder anses det vara önskvärt att ett utlåtande om propositionen begärs hos grundlagsutskottet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 15 juli 2005 om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd (557/2005) 20 § 3 och 4 mom., samt
ändras 7 § 2 mom., 11 §, 18 a § 1 mom., 18 c § 1, 2 och 4 mom. och 18 d § 1 mom., sådana de lyder i lag 618/2006, som följer:

7 §

Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav

 Livsmedelssäkerhetsverket, Landsbygdsverket, arbetskrafts- och näringscentralen, kommunalveterinären, länsstyrelsen och av länsstyrelsen förordnad tjänsteveterinär övervakar efterlevnaden av de föreskrivna verksamhetskraven i bilaga III till förordningen om gårdsstöd. Vid övervakningen iakttas i övrigt vad som i livsmedelslagen (23/2006), lagen om djursjukdomar (55/1980), lagen om medicinsk behandling av djur (617/1997), foderlagen (396/1998), lagen om bekämpningsmedel (327/1969) och djurskyddslagen (247/1996) föreskrivs om övervakningen av iakttagandet av nämnda lagar och bestämmelser som utfärdats med stöd av dem samt om tillsynsmyndigheter. Foder kan utöver av en i 24 § i foderlagen nämnd myndighet även övervakas av arbetskrafts- och näringscentralen. Genom förordning av statsrådet kan utfärdas bestämmelser som preciserar förordningen om gårdsstöd

och kommissionens förordning I i fråga om övervakning och övervakningsförfarande samt, i fråga om övervakningen av att de föreskrivna verksamhetskraven efterlevs, bestämmelser om iakttagandet av vilka lagar som nämns i detta moment eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem som denna övervakning skall gälla.

11 §

Situationer som gäller generationsväxlingar

Som förskott på arv betraktas, utöver vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § 1 mom. i ärvdebalken (40/1965), vid tillämpning av artikel 33.1 b, artikel 42.8 och artikel 59.3 andra stycket i förordningen om gårdsstöd även år 2003 eller senare

1) ingånget köp av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet som finansieras med bidrag eller lån inom ramen för startstöd till unga jordbrukare,

2) ingånget köp av en gårdsbruksenhet där köparen är säljarens arvinge i rätt nedstigan-

de led, syster eller bror eller arvinge till dem i rätt nedstigande led, adoptivbarn eller make till de ovan nämnda förutsatt att köpesumman är uppenbart lägre än vad den annars skulle ha varit vid motsvarande köp om inget ovan avsett förhållande mellan köpare och säljare hade existerat,

3) ingånget köp av en del av en gårdsbruksenhet som genomförs i enlighet med 25 kap. 1 b § 3 mom. i ärvdabalken, och

4) given gåva av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet, om gåvotagaren är gåvogivarens arvinge i rätt nedstigande led, syster eller bror eller arvinge till dem i rätt nedstigande led, adoptivbarn eller make till de ovan nämnda.

18 a §

System för jordbruksrådgivning

Rådgivning till jordbrukare angående markskötsel och jordbruksdrift enligt artikel 13 i förordningen om gårdsstöd ges av de organisationer och rådgivare som godkänts av Landsbygdsverket. Rådgivningen är avgiftsbelagd.

18 c §

Godkännande av rådgivare och behörighetsvillkor för rådgivare

Godkännande av rådgivningsorganisationer och rådgivare söks skriftligt hos Landsbygdsverket, som fattar beslut om godkännande för högst tre år i sänder. Villkor för godkännande är att rådgivningsorganisationen och rådgivaren har tillräcklig sakkunskap med hänsyn till uppgiftens beskaffenhet och omfattning. Rådgivningsorganisationer och rådgivare skall dessutom uppfylla kraven enligt 3 och 4 mom. Rådgivare handlar under tjänsteansvar. I verksamheten tillämpas dessutom språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och förvaltningslagen (434/2003). Landsbygdsverket skall höra Livsmedelssäkerhetsverket innan

det godkänner en rådgivningsorganisation eller rådgivare som ger rådgivning om identifiering och registrering av djur, växtskyddsmedel, livsmedel, foder eller djurens välbefinnande och anmälan om djursjukdomar.

Landsbygdsverket kan återkalla godkännandet, om rådgivningsorganisationen eller rådgivaren inte uppfyller villkoren för godkännande eller om denna annars kan anses vara olämplig för sin uppgift på grund av allvarliga eller återkommande försummelser eller fel i förfarandet. Innan Landsbygdsverket återkallar ett godkännande skall det ge organisationen eller rådgivaren en skriftlig anmärkning samt höra organisationen eller rådgivaren.

Rådgivare skall med godkänt resultat avlägga ett prov som arrangeras av Landsbygdsverket. Rådgivningsorganisationen eller rådgivaren skall dessutom förelägga Landsbygdsverket en skriftlig verksamhetsplan för rådgivningen.

18 d §

Rådgivningsregister

Landsbygdsverket för ett rådgivningsregister, i vilket införs nödvändiga identifikations- och kontaktuppgifter om rådgivningsorganisationerna, rådgivarna och de deltagande jordbrukarna i det system för jordbruksrådgivning som avses i artikel 13 i förordningen om gårdsstöd, jordbrukarnas respons på rådgivningsorganisationerna och rådgivarna samt andra uppgifter som behövs för genomförande och uppföljning av rådgivningen. Rådgivningsorganisationer och rådgivare kan efter godkännande föras in i rådgivningsregistret för högst tre år i sänder.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Ansökningar som gjorts med stöd av det 18 c § 1 mom. som gäller när denna lag träder i kraft överförs till Landsbygdsverket för behandling.

Bestämmelserna i 20 § 3 och 4 mom. vilka upphävts genom denna lag, tillämpas inte om arrendeperioden upphör eller har upphört den 1 augusti 2005 eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 24 augusti 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Sirkka-Liisa Anttila*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 15 juli 2005 om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd (557/2005) 20 § 3 och 4 mom., samt
ändras 7 § 2 mom., 11 §, 18 a § 1 mom., 18 c § 1, 2 och 4 mom. och 18 d § 1 mom., sådana de lyder i lag 618/2006, som följer:

Gällande lydelse

7 §

Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav

Livsmedelssäkerhetsverket, arbetskrafts- och näringscentralen, kommunalveterinären, länsstyrelsen och av länsstyrelsen förordnad tjänsteveterinär övervakar efterlevnaden av de föreskrivna verksamhetskraven i bilaga III till förordningen om gårdsstöd. Vid övervakningen iakttas i övrigt vad som i livsmedelslagen (23/2006), lagen om djursjukdomar (55/1980), lagen om medicinsk behandling av djur (617/1997), foderlagen (396/1998), lagen om bekämpningsmedel (327/1969) och djurskyddslagen (247/1996) föreskrivs om övervakningen av iakttagandet av nämnda lagar och författningar som utfärdats med stöd av dem samt om tillsynsmyndigheter. Foder kan utöver av en i 24 § i foderlagen nämnd myndighet även övervakas av arbetskrafts- och näringscentralen. Statsrådet kan genom förordning utfärda bestämmelser som preciserar förordningen om gårdsstöd och kommissionens förordning I i fråga om övervakning och övervakningsförfarande samt, i fråga om övervakningen av att de föreskrivna verksamhetskraven iakttas, bestämmelser om iakttagandet av vilka *bestämmelser i de lagar* som nämns i detta moment eller i författningar som utfärdats med stöd av dem som denna övervakning skall gälla.

Föreslagen lydelse

7 §

Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav

Livsmedelssäkerhetsverket, *Landsbygdsverket*, arbetskrafts- och näringscentralen, kommunalveterinären, länsstyrelsen och av länsstyrelsen förordnad tjänsteveterinär övervakar efterlevnaden av de föreskrivna verksamhetskraven i bilaga III till förordningen om gårdsstöd. Vid övervakningen iakttas i övrigt vad som i livsmedelslagen (23/2006), lagen om djursjukdomar (55/1980), lagen om medicinsk behandling av djur (617/1997), foderlagen (396/1998), lagen om bekämpningsmedel (327/1969) och djurskyddslagen (247/1996) föreskrivs om övervakningen av iakttagandet av nämnda lagar och *bestämmelser* som utfärdats med stöd av dem samt om tillsynsmyndigheter. Foder kan utöver av en i 24 § i foderlagen nämnd myndighet även övervakas av arbetskrafts- och näringscentralen. Genom förordning av statsrådet kan utfärdas bestämmelser som preciserar förordningen om gårdsstöd och kommissionens förordning I i fråga om övervakning och övervakningsförfarande samt, i fråga om övervakningen av att de föreskrivna verksamhetskraven *efterlevs*, bestämmelser om iakttagandet av vilka lagar som nämns i detta moment eller *bestämmelser* som utfärdats med stöd av dem som denna övervakning skall gälla.

11 §

Situationer som gäller generationsväxlingar

Som förskott på arv betraktas, utöver vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § 1 mom. i ärvdabalken (40/1965), vid tillämpning av artikel 33.1 b och artikel 43.1 första stycket i förordningen om gårdsstöd även år 2003 eller senare

1) ingånget köp av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet som finansieras med bidrag, lån *eller vardera* inom ramen för startstöd till unga jordbrukare,

2) ingånget köp av en gårdsbruksenhet där köparen är säljarens arvinge i rätt nedstigande led, syster eller bror eller arvinge till dem i rätt nedstigande led, adoptivbarn eller make till de ovan nämnda förutsatt att köpesumman är uppenbart lägre än vad den annars skulle ha varit vid motsvarande köp om inget ovan avsett förhållande mellan köpare och säljare hade existerat,

3) ingånget köp av en del av en gårdsbruksenhet som genomförs i enlighet med 25 kap. 1 b § 3 mom. i ärvdabalken, och

4) given gåva av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet, om gåvotagaren är gåvogivarens arvinge i rätt nedstigande led, syster eller bror eller arvinge till dem i rätt nedstigande led, adoptivbarn eller make till de ovan nämnda.

18 a §

System för jordbruksrådgivning

Rådgivning till jordbrukare angående markskötsel och jordbruksdrift enligt artikel 13 i förordningen om gårdsstöd ges av de organisationer och rådgivare som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet. Rådgivningen är avgiftsbelagd.

11 §

Situationer som gäller generationsväxlingar

Som förskott på arv betraktas, utöver vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § 1 mom. i ärvdabalken (40/1965), vid tillämpning av artikel 33.1 b, *artikel 42.8 och artikel 59.3 andra stycket* i förordningen om gårdsstöd även år 2003 eller senare

1) ingånget köp av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet som finansieras med bidrag *eller* lån inom ramen för startstöd till unga jordbrukare,

2) ingånget köp av en gårdsbruksenhet där köparen är säljarens arvinge i rätt nedstigande led, syster eller bror eller arvinge till dem i rätt nedstigande led, adoptivbarn eller make till de ovan nämnda förutsatt att köpesumman är uppenbart lägre än vad den annars skulle ha varit vid motsvarande köp om inget ovan avsett förhållande mellan köpare och säljare hade existerat,

3) ingånget köp av en del av en gårdsbruksenhet som genomförs i enlighet med 25 kap. 1 b § 3 mom. i ärvdabalken, och

4) given gåva av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet, om gåvotagaren är gåvogivarens arvinge i rätt nedstigande led, syster eller bror eller arvinge till dem i rätt nedstigande led, adoptivbarn eller make till de ovan nämnda.

18 a §

System för jordbruksrådgivning

Rådgivning till jordbrukare angående markskötsel och jordbruksdrift enligt artikel 13 i förordningen om gårdsstöd ges av de organisationer och rådgivare som godkänts av *Landsbygdsverket*. Rådgivningen är avgiftsbelagd.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 c §

18 c §

*Godkännande av rådgivare och behörighetsvillkor för rådgivare**Godkännande av rådgivare och behörighetsvillkor för rådgivare*

Godkännande av rådgivningsorganisationer och rådgivare söks skriftligt hos jord- och skogsbruksministeriet, som fattar beslut om godkännande för högst tre år i sänder. Villkor för godkännande är att rådgivningsorganisationen och rådgivaren har tillräcklig sakkunskap med hänsyn till uppgiftens beskaffenhet och omfattning. Rådgivningsorganisationer och rådgivare skall dessutom uppfylla kraven enligt 3 och 4 mom. Rådgivare handlar under tjänsteansvar. I verksamheten tillämpas dessutom språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och förvaltningslagen (434/2003). Jord- och skogsbruksministeriet skall höra Livsmedelssäkerhetsverket innan den godkänner en rådgivningsorganisation eller rådgivare som ger rådgivning om identifiering och registrering av djur, växtskyddsmedel, livsmedel, foder eller djurens välbefinnande och anmälan om djursjukdomar.

Jord- och skogsbruksministeriet kan återkalla godkännandet, om rådgivningsorganisationen eller rådgivaren inte uppfyller villkoren för godkännande eller om denna annars kan anses vara olämplig för sin uppgift på grund av allvarliga eller återkommande försummelser eller fel i förfarandet. Innan ministeriet återkallar ett godkännande skall det ge organisationen eller rådgivaren en skriftlig anmärkning samt höra organisationen eller rådgivaren.

Rådgivare skall med godkänt resultat avlägga ett prov som arrangeras av jord- och skogsbruksministeriet. Rådgivningsorganisationen eller rådgivaren skall dessutom förelägga jord- och skogsbruksministeriet en skriftlig verksamhetsplan för rådgivningen.

Godkännande av rådgivningsorganisationer och rådgivare söks skriftligt hos *Landsbygdsverket*, som fattar beslut om godkännande för högst tre år i sänder. Villkor för godkännande är att rådgivningsorganisationen och rådgivaren har tillräcklig sakkunskap med hänsyn till uppgiftens beskaffenhet och omfattning. Rådgivningsorganisationer och rådgivare skall dessutom uppfylla kraven enligt 3 och 4 mom. Rådgivare handlar under tjänsteansvar. I verksamheten tillämpas dessutom språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och förvaltningslagen (434/2003). *Landsbygdsverket* skall höra Livsmedelssäkerhetsverket innan det godkänner en rådgivningsorganisation eller rådgivare som ger rådgivning om identifiering och registrering av djur, växtskyddsmedel, livsmedel, foder eller djurens välbefinnande och anmälan om djursjukdomar.

Landsbygdsverket kan återkalla godkännandet, om rådgivningsorganisationen eller rådgivaren inte uppfyller villkoren för godkännande eller om denna annars kan anses vara olämplig för sin uppgift på grund av allvarliga eller återkommande försummelser eller fel i förfarandet. Innan *Landsbygdsverket* återkallar ett godkännande skall det ge organisationen eller rådgivaren en skriftlig anmärkning samt höra organisationen eller rådgivaren.

Rådgivare skall med godkänt resultat avlägga ett prov som arrangeras av *Landsbygdsverket*. Rådgivningsorganisationen eller rådgivaren skall dessutom förelägga *Landsbygdsverket* en skriftlig verksamhetsplan för rådgivningen.

18 d §

Rådgivningsregister

Jord- och skogsbrukministeriet för ett rådgivningsregister, i vilket införs nödvändiga identifikations- och kontaktuppgifter om rådgivningsorganisationerna, rådgivarna och de deltagande jordbrukarna i det system för jordbruksrådgivning som avses i artikel 13 i förordningen om gårdsstöd, jordbrukarnas respons på rådgivningsorganisationerna och rådgivarna samt andra uppgifter som behövs för genomförande och uppföljning av rådgivningen. Rådgivningsorganisationer och rådgivare kan efter godkännande föras in i rådgivningsregistret för högst tre år i sänder.

18 d §

Rådgivningsregister

Landsbygdsverket för ett rådgivningsregister, i vilket införs nödvändiga identifikations- och kontaktuppgifter om rådgivningsorganisationerna, rådgivarna och de deltagande jordbrukarna i det system för jordbruksrådgivning som avses i artikel 13 i förordningen om gårdsstöd, jordbrukarnas respons på rådgivningsorganisationerna och rådgivarna samt andra uppgifter som behövs för genomförande och uppföljning av rådgivningen. Rådgivningsorganisationer och rådgivare kan efter godkännande föras in i rådgivningsregistret för högst tre år i sänder.

20 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

En stödrättighet som innefattar någon annan rättighet än den som avses i artikel 60 i förordningen om gårdsstöd och som enligt denna lag har beviljats en jordbrukare som besitter jordbruksmark på grundval av ett arrendeavtal som har ingåtts innan denna lag trädde i kraft överförs till utarrenderaren när arrendetiden går ut, om inte arrendeförhållandet förlängs eller om ingenting annat avtalas mellan arrendatorn och utarrenderaren av orsaker som är oberoende av honom eller henne själv inte får stödrättighet ur den nationella reserven.

I de fall som avses i 3 mom. skall utarrenderaren under övergångstiden i 3 § 3 mom. årligen efter att arrendetiden har gått ut ersätta arrendatorn för skillnaden i värdet per hektar mellan den regionala stödrättigheten för enhetligt stöd och arrendatorns stödrättighet med tilläggsdel, om arrendatorn och utarrenderaren inte kommer överens om något annat.

20 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

(3 och 4 mom. upphävs)

Denna lag träder i kraft den 20 .
Ansökningar som gjorts med stöd av det
18 c § 1 mom. som gäller när denna lag trä-
der i kraft överförs till Landsbygdsverket för
behandling.

Bestämmelserna i 20 § 3 och 4 mom. vilka
upphävts genom denna lag, tillämpas inte om
arrendeperioden upphör eller har upphört
den 1 augusti 2005 eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen för-
utsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
